

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2021/2022

Etap rejonowy

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **35 zadań** zamkniętych. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi**.

W przypadku pomyłki błędą odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

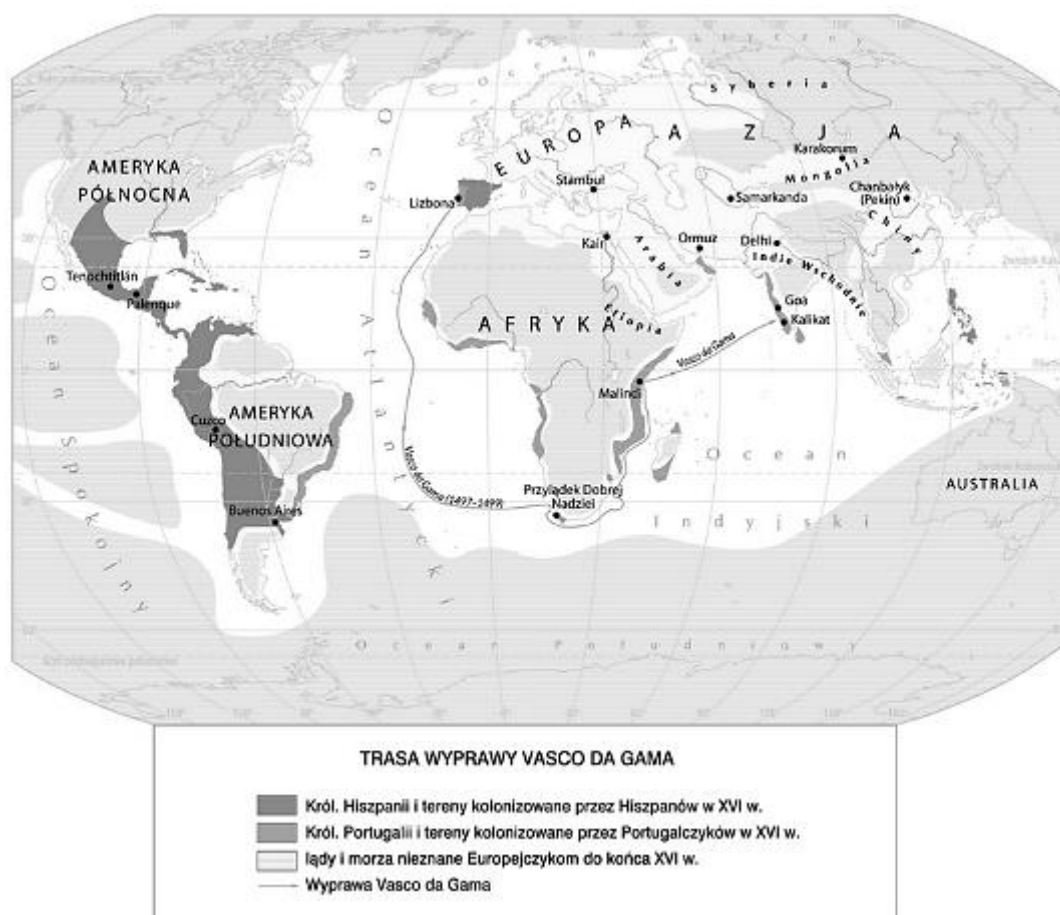
Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

Na rozwiązanie zadań masz **90 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia trasę wyprawy Vasco da Gama.

Aby opłynąć Afrykę, Vasco da Gama w pierwszym etapie wyprawy kierował się na:

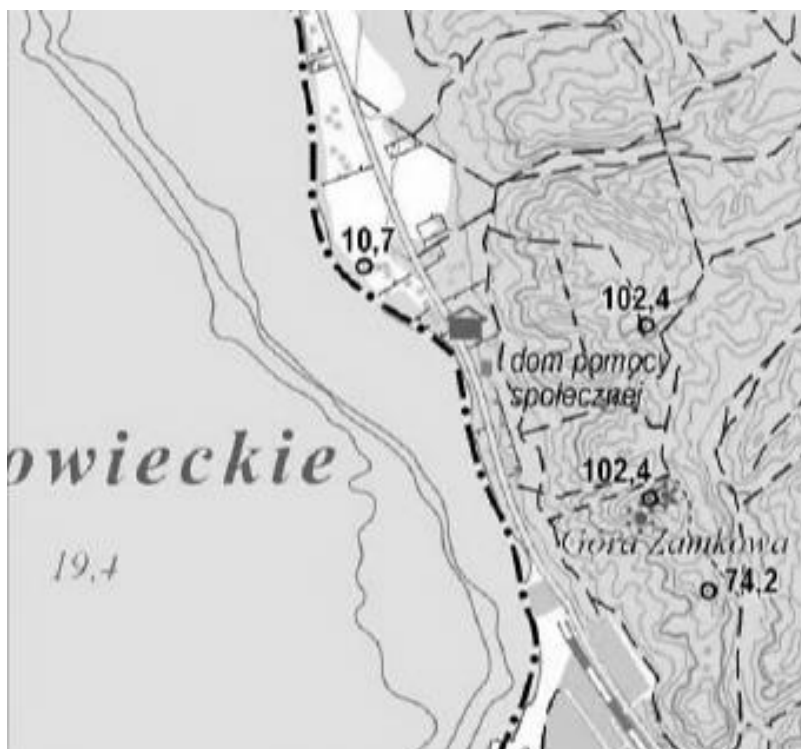
- A. zachód.
- B. północ.
- C. południe.
- D. wschód.

Zadanie 2. (0-1 pkt)

Jakiej odległości w terenie odpowiada 1cm na planie w skali 1:200?

- A. 20 m.
- B. 200.
- C. 2 m.
- D. 20 cm.

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Wysokość względna między położonym na wysokości 1,5 m n.p.m. lustrem wody Jeziora Żarnowieckiego a szczytem Góry Zamkowej, na której znajduje się punkt widokowy i grodzisko wynosi:

- A. 83 m n.p.m.
- B. 100,9 m n.p.m.
- C. 72,7 m.
- D. 100,9 m.

Zadanie 4. (0-1 pkt)

Azymut z punktu A na punkt B wynosi 75° . Ile wynosi azymut z punktu B na punkt A?

- A. 75° .
- B. 285° .
- C. 255° .
- D. 105° .

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Turyści wędrujący po Pieninach znaleźli zniszczoną mapę. Ocenili przydatność tego fragmentu dla wędrowca.

Na podstawie: http://www.podhalanka.pl/index.php?products=product&prod_id=1059
Wydanie XI, rok 2012/2013; Pienński Park Narodowy, 16.02.2013.

Wskaż, której informacji nie można zweryfikować na podstawie zachowanej mapy.

- A. Kierunek spływu wód potoku w Dolinie Szerokiej.
- B. Ile kilometrów liczy trasa prowadząca z Ostrego Wierchu na Trzy Korony?
- C. Czas przejścia szlakiem z przełęczy Wyżni Łazek przez Kossarzyska na szczyt Trzy Korony.
- D. Wysokość względną pomiędzy Zamkową Górą, a Oстрыm Wierchem.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Składniki krajobrazu dzielą się na dwie grupy: składniki naturalne i składniki antropogeniczne.

Składnikiem antropogenicznym nie są:

- A. gleby.
- B. tereny uprawne.
- C. kanały i sztuczne zbiorniki wodne.
- D. drogi.

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Turnie to:

- A. łąki wysokogórskie.
- B. zazwyczaj stromy, ostry i skalisty grzbiet górski łączący sąsiadujące szczyty.
- C. pola uprawne.
- D. najwyższe piętro górskie.

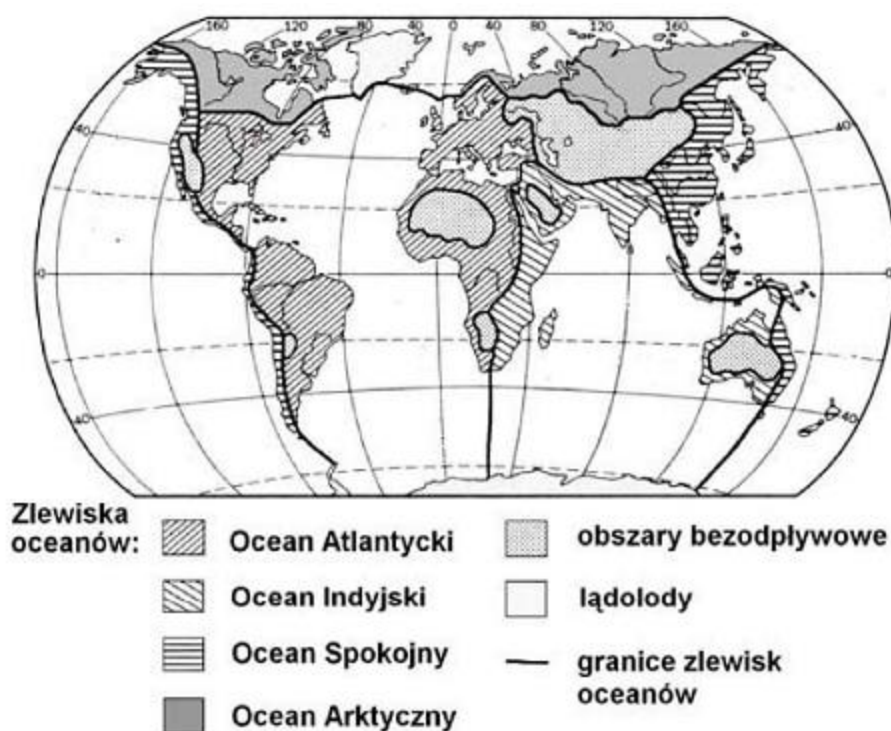
Zadanie 8. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia uznawany oficjalnie za najniżej położony punkt w Polsce. Znajduje się on na terenie:

- A. Niziny Szczecińskiej.
- B. Żuław Wiślanych.
- C. Mierzei Helskiej.
- D. Pobrzeża Słowińskiego.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

Wielkie Góry Wododziałowe stanowią granicę zlewisk dwóch oceanów:

- A. Oceanu Atlantyckiego i Oceanu Indyjskiego.
- B. Oceanu Spokojnego i Oceanu Atlantyckiego.
- C. Oceanu Indyjskiego i Oceanu Spokojnego.
- D. Oceanu Spokojnego i Oceanu Arktycznego.

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Znajdujesz się w punkcie o współrzędnych 50°N; 20°E.

Gdy od tego punktu przesuniesz się o 60° na południe i 60° na zachód, to współrzędne nowego punktu wyniosą:

- A. 10°N; 20°E.
- B. 10°S; 80°E.
- C. 10°S; 80°W.
- D. 10°S; 40°W.

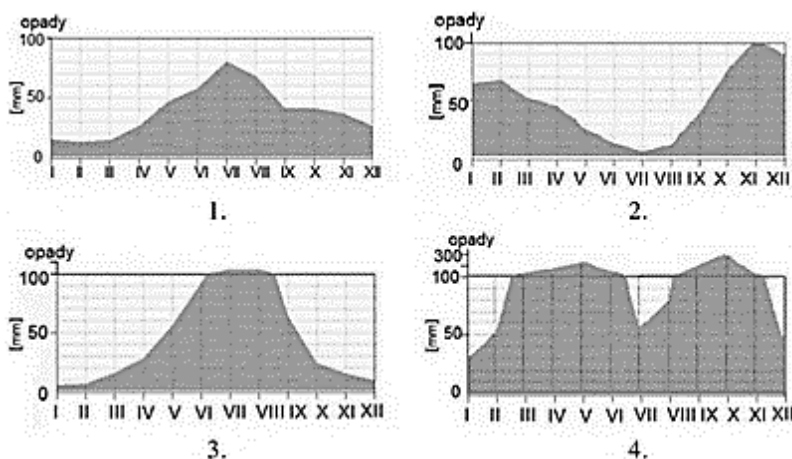
Zadanie 11. (0-1 pkt)

Konsekwencją oddziaływania siły Coriolisa jest:

- A. zjawisko zaćmienia Słońca.
- B. występowanie bryzy morskiej.
- C. występowanie dni i nocy polarnych.
- D. wirowy ruch mas powietrza w cyklonach.

Zadanie 12. (0-1 pkt)

Na wykresach przedstawiono roczne rozkłady opadów atmosferycznych charakterystyczne dla wybranych stacji meteorologicznych położonych w różnych strefach klimatycznych półkuli północnej.

Na podstawie: klimadogramme.de [dostęp: 10.03.2015].

Wskaż numer wykresu, na którym przedstawiono rozkład opadów atmosferycznych charakterystyczny dla klimatu obszarów o najniższej rocznej amplitudzie temperatury powietrza.

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

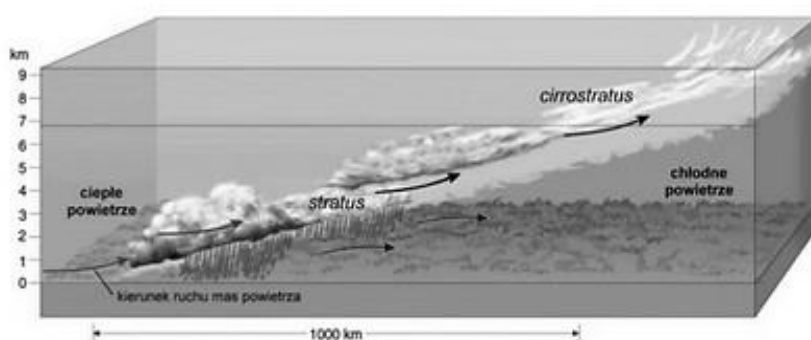
Zadanie 13. (0-1 pkt)

Ile wyniesie roczna amplituda temperatury powietrza jeżeli najwyższa temperatura wyniosła 22°C , a najniższa -12°C ?

- A. 10°C .
- B. -10°C .
- C. 34°C .
- D. -34°C .

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Na rysunku przedstawiono zjawiska pogodowe zachodzące w troposferze.

Na podstawie: <http://www.athensgaweather.com/wp-content/uploads/2013/10/warmfrontgraph.jpg> [dostęp: 22.10.2014]

Na rysunku przedstawiono:

- A. burzę.
- B. monsun zimowy.
- C. front atmosferyczny.
- D. wiatr typu fenowego.

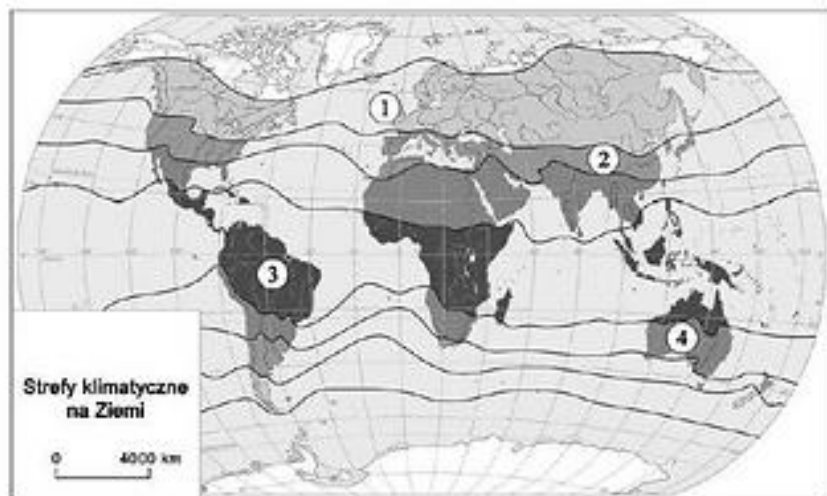
Zadanie 15. (0-1 pkt)

Samolot wystartował z Moskwy (56°N , 37°E) o godz. 21:15 czasu słonecznego. Po 3 godzinach lotu wylądował w Berlinie (53°N , 13°E). Która była godzina czasu słonecznego w Berlinie w momencie lądowania?

- A. 19:39
- B. 18:15
- C. 24:15
- D. 22:39

Zadanie 16. (0-1 pkt)

Na mapie stref klimatycznych numerami 1 – 4 oznaczono wybrane obszary.

Na podstawie: Atlas geograficzny Świata, Polska, Warszawa 2004, s. 10.

Charakterystyczną cechą typu klimatu obejmującego obszar zaznaczony na mapie numerem 1 jest:

- A. bardzo mała roczna suma opadów oraz duże dobowe amplitudy temperatury powietrza.
- B. bardzo duża roczna suma opadów oraz bardzo mała roczna amplituda temperatury powietrza.
- C. duża roczna amplituda temperatury powietrza oraz mała roczna suma opadów z przewagą w półroczu letnim.
- D. mała roczna amplituda temperatury powietrza oraz całoroczne opady z przewagą w półroczu zimowym.

Zadanie 17. (0-1 pkt)

Grupa skał: gips, siarka, sól kamienna, została wydzielona na podstawie kryterium:

- A. skały osadowe pochodzenia organicznego.
- B. skały powstałe w wyniku metamorfizmu kontaktowego.
- C. skały osadowe pochodzenia chemicznego.
- D. skały osadowe okruchowe.

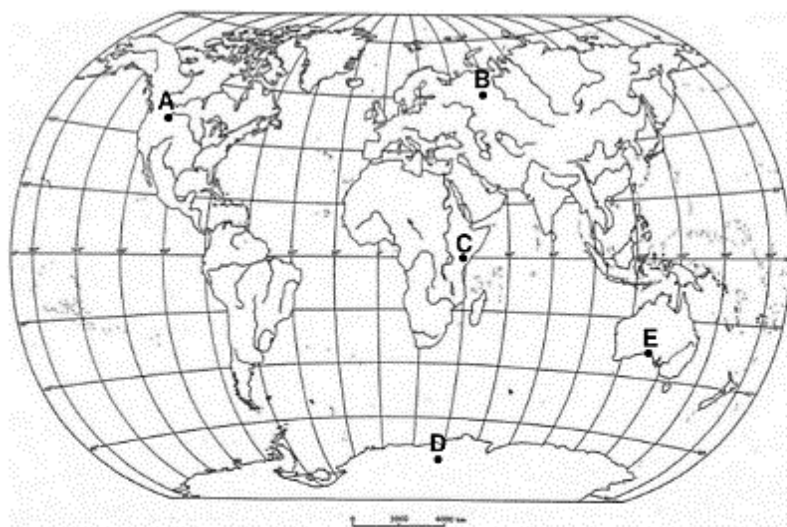
Zadanie 18. (0-1 pkt)

Który z wymienionych etapów procesu powstawania gór fałdowych zachodzi jako pierwszy?

- A. Sfałdowane skały są wgniataane w astenosferę, co wyrównuje ruchy izostatyczne i powoduje nierównomierne wypiętrzenie gór oraz powstawanie zapadlisk przedgórszych.
- B. W strefie subdukcji zbliżające się do siebie płyty kontynentalne powodują zwężanie położonego między nimi zbiornika morskiego.
- C. Po całkowitym zamknięciu zbiornika morskiego subdukcja zanika, a sfałdowane pasmo górskie tworzy tzw. szew tektoniczny, łączący dwa odrębne kiedyś lądy w jeden kontynent.
- D. W wyniku zwężania się zbiornika morskiego zalegające w nim osady ulegają sfałdowaniu i nasuwaniu.

Zadanie 19. (0-1 pkt)

Na mapie literami A-E oznaczono położenie pięciu wybranych punktów.

Na podstawie: B. Lenartowicz, Geografia. Ćwiczenia z mapą, Warszawa 2006, s. 95.

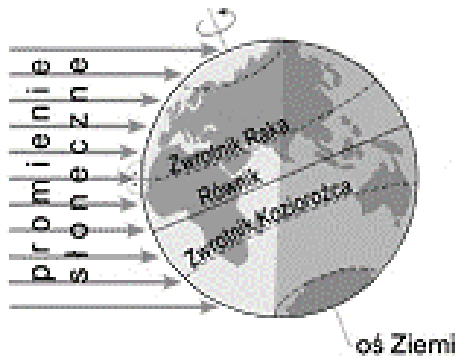
Wskaż zestawienie, w którym uszeregowano punkty zaznaczone na mapie od największej do najmniejszej wysokości górowania Słońca w dniu 22 grudnia.

- A. kolejno E, C, D, A, B.
- B. kolejno B, A, D, C, E.
- C. kolejno E, C, A, B, D.
- D. kolejno D, A, E, C, B.

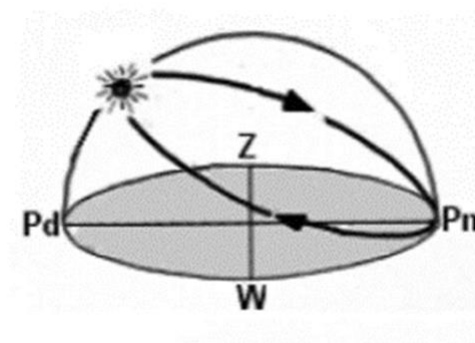
Zadanie 20. (0-1pkt)

Na rysunku 1. przedstawiono oświetlenie Ziemi w pierwszym dniu jednej z astronomicznych pór roku, a na rysunku 2. – pozorną drogę Słońca nad horyzontem wybranego miejsca na Ziemi.

1.

2.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Podczas oświetlenia Ziemi, w sytuacji przedstawionej na rysunku 1., pozorna wędrówka Słońca przedstawiona na rysunku 2. odbywa się nad horyzontem miejsca położonego na:

- A. biegunie północnym.
- B. kole podbiegunowym północnym.
- C. równiku.
- D. zwrotniku Koziorożca.

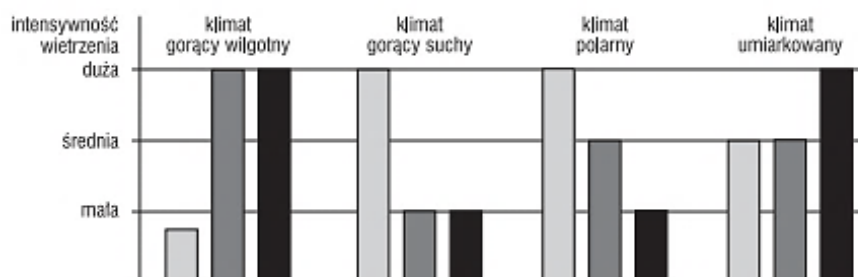
Zadanie 21. (0-1 pkt)

Rozmieszczenie obszarów sejsmicznych na świecie uwarunkowane jest:

- A. występowaniem anomalii magnetycznej.
- B. przebiegiem granic płyt litosfery.
- C. występowaniem siły Coriolisa.
- D. przebiegiem pasm górskich orogenezy hercyńskiej.

Zadanie 22. (0-1 pkt)

Wykresy przedstawiają przebieg wietrzenia w różnych typach klimatów.

Jaki rodzaj wietrzenia ilustruje słupek oznaczony kolorem czarnym?

- A. Wietrzenie biologiczne.
- B. Wietrzenie chemiczne.
- C. Wietrzenie fizyczne.
- D. Nie można tego zidentyfikować na podstawie przedstawionych wykresów.

Zadanie 23. (0-1 pkt)

Ostatnim nowopowstałym państwem po rozpadzie Jugosławii była/było:

- A. Chorwacja.
- B. Kosowo.
- C. Macedonia.
- D. Serbia.

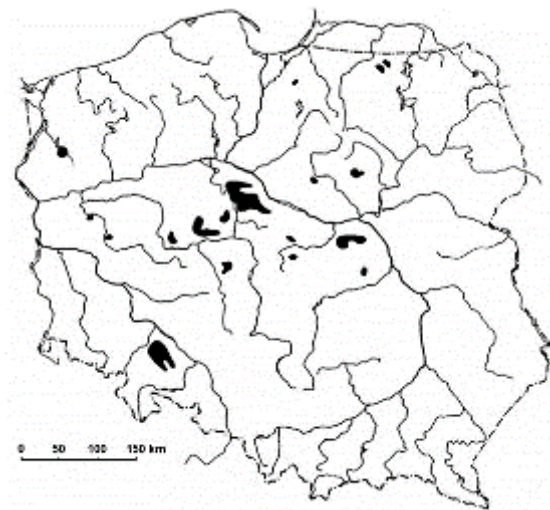
Zadanie 24. (0-1 pkt)

Jaka będzie wartość współczynnika przyrostu naturalnego dla Polski w 2019 roku, jeżeli liczba ludności wyniosła 37,97 mln osób, urodzeń żywych było 383,9 tys., a zgonów 409,3 tys.?

- A. 0,7%
- B. 0,67‰
- C. – 0,7%
- D. - 0,67‰

Zadanie 25. (0-1 pkt)

Na mapie Polski zaznaczono główne rejony występowania typu gleby, która wytworzyła się na obszarach zarastających bagien i zanikających jezior.

Zaznacz nazwę typu gleby, której występowanie przedstawiono na mapie.

- A. czarne ziemie.
- B. czarnoziemy.
- C. gleby brunatne.
- D. bielice.

Zadanie 26. (0-1 pkt)

W tabeli przedstawiono dane dotyczące migracji zewnętrznych w Polsce w latach 2003 – 2007.

Rok	2003	2004	2005	2006	2007
Imigracja (tys.)	7,0	9,5	9,3	10,8	15,0
Emigracja (tys.)	20,8	18,9	22,2	46,9	35,5

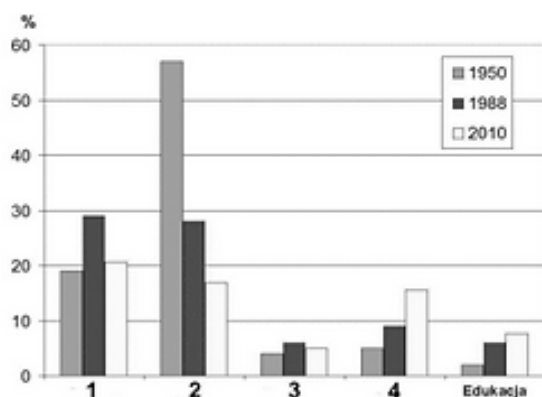
Na podstawie: Rocznik demograficzny, Warszawa 2014, s.32-33.

Różnica wielkości salda migracji w Polsce pomiędzy rokiem 2003 a 2006 była spowodowana:

- A. przystąpieniem Polski do NATO.
- B. repatriacjami Polaków zza wschodniej granicy.
- C. otwarciem zagranicznych rynków pracy dla Polaków.
- D. rozwojem przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce.

Zadanie 27. (0-1 pkt)

Na wykresie przedstawiono odsetek zatrudnionych w wybranych rodzajach działalności gospodarczej w Polsce w latach 1950, 1988, 2000. Numerami 1 – 4 oznaczono wybrane rodzaje działalności gospodarczej (sektory gospodarki i sekcje).

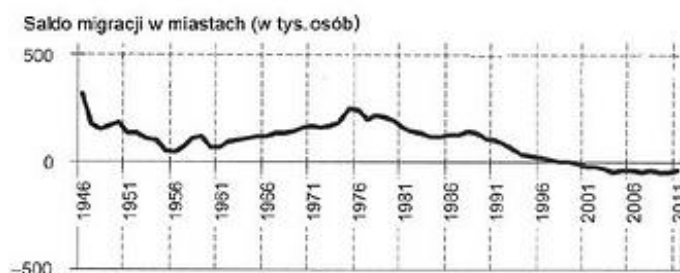
Na podstawie: Mity Rocznik Statystyczny Polski 2014, Warszawa 2015, s. 645;
Mity Rocznik Statystyczny Polski 2000, Warszawa 2001, s. 131.

Zmiany zatrudnienia w rolnictwie, leśnictwie łowiectwie i rybactwie ilustruje:

- A. wykres nr 1.
- B. wykres nr 2.
- C. wykres nr 3.
- D. wykres nr 4.

Zadanie 28. (0-1 pkt)

Na wykresie przedstawiono saldo migracji wewnętrznych między miastem i wsią w Polsce w latach 1946 – 2011 (w tysiącach osób).

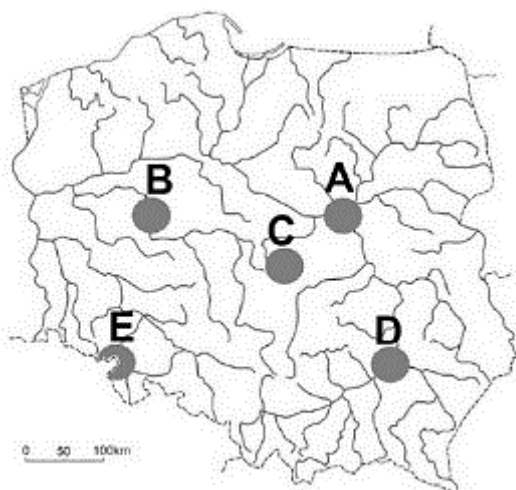
Na podstawie: M. Okólski, A. Pihaj, Demografia, Warszawa 2002, s. 174.

Wybierz rok, w którym saldo migracji na wsi było dodatnie.

- A. 1956 r.
- B. 1976 r.
- C. 1990 r.
- D. 2005 r.

Zadanie 29. (0-1 pkt)

Na mapie literami A – E oznaczono okręgi przemysłowe: łódzki, poznański, tarnobrzeski, wałbrzyski i warszawski. Są to okręgi, których rola w gospodarce Polski zmniejszyła się po roku 1990.

Źródło: Geograficzny atlas Polski, Warszawa 2000, s. 64.

„ Okręg ten utracił swoje rynki zbytu po rozpadzie ZSRR oraz wskutek otwarcia polskiej gospodarki na towary przemysłu lekkiego wyższej jakości. W wyniku restrukturyzacji gospodarki zamknięto duże, nierentowne zakłady dominującego przemysłu włókienniczego, wskutek czego okręg utracił większość miejsc pracy. ”

Opisane powyżej główne przyczyny spadku znaczenia w gospodarce Polski odnoszą się do okręgu:

- A. warszawskiego.
- B. poznańskiego.
- C. łódzkiego.
- D. tarnobrzeskiego.

Zadanie 30. (0-1 pkt)

Podaj, który z wymienionych niżej czynników rozwoju rolnictwa odnosi się do Wyżyny Lubelskiej.

- A. okres wegetacji trwający 220-230 dni.
- B. duże powierzchnie czarnoziemów i rędzin.
- C. duże powierzchnie czarnych ziem i mad.
- D. zużycie nawozów sztucznych na 1 ha użytków rolnych wyższe niż średnio w kraju.

Zadanie 31. (0-1 pkt)

Na mapie numerami od 1 do 3 oznaczono zasięgi wybranych zlodowaceń plejstocęńskich, a literami X, Y, Z wskazano wyznaczone tymi liniami trzy obszary w Polsce, z których każdy był objęty przynajmniej jednym ze zlodowaceń.

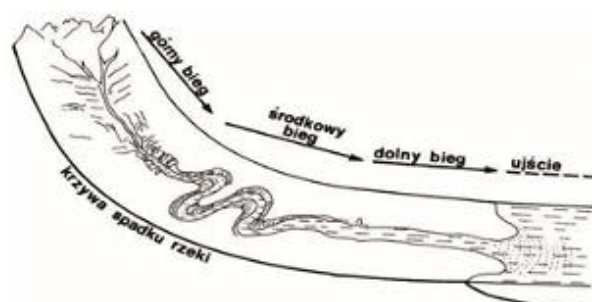
Na podstawie: *Geograficzny atlas Polski*, Warszawa 2000

Zaznacz cechę obszaru oznaczonego na mapie literą Y, odróżniającą go od obszaru oznaczonego literą X.

- A. Mniejsza jeziorność.
- B. Występowanie pradolin.
- C. Większe deniwelacje polodowcowych form terenu.
- D. Większa różnorodność form rzeźby polodowcowej.

Zadanie 32. (0-1 pkt)

Na rysunku przedstawiono model doliny rzecznej w profilu podłużnym.

Na podstawie: E. Switalski, *Podstawy geografii fizycznej z elementami geologii*, Toruń 1994

Zaznacz poprawne dokończenie zdania. W korycie rzeki w biegu dolnym dominują:

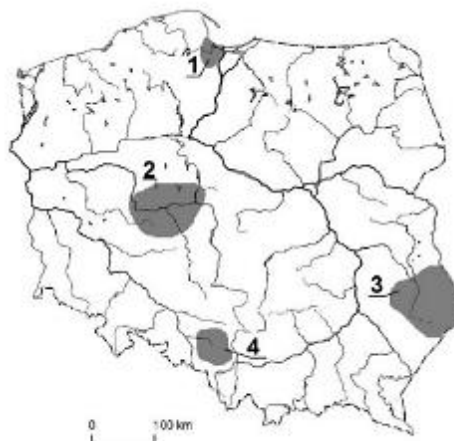
- A. muły i piaski.
- B. muły i żwiry.
- C. odłamki skalne i otoczaki.
- D. otoczaki i żwiry.

Zadanie 33. (0-1 pkt)

Na mapie numerami 1 – 4 oznaczono wybrane regiony Polski, w których występuje zagrożenie niedoborem wody.

Region, w którym charakterystyczną przyczyną niedoboru wody dla rolnictwa jest zanikanie wody w skałach węglanowych oznaczono:

- A. cyfrą 1.
- B. cyfrą 2.
- C. cyfrą 3.
- D. cyfrą 4.

Źródło: Atlas geograficzny, Wydawnictwo 2002, s. 62.

Zadanie 34. (0-1 pkt)

W XX w. doszło do zniszczenia lasów iglastych regla górnego w Górach Izerskich i Karkonoszach. Obecnie próbuje się przywrócić lasy do pierwotnego stanu, ale proces ten potrwa jeszcze wiele lat.

Zaznacz główną przyczynę zniszczenia lasów iglastych w Górach Izerskich i Karkonoszach.

- A. Wycinanie lasów pod osadnictwo i budowę dróg.
- B. Nadmierny wyrąb drzew z powodu rozwoju gospodarki rolnej.
- C. Dynamiczny rozwój budownictwa turystycznego na stokach gór.
- D. Duża emisja SO_2 i tlenków azotu przez przemysł na pograniczu Polski.

Zadanie 35. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia jeden z obiektów krajoznawczych województwa zachodniopomorskiego.

Jest to:

- A. Cmentarz Wojenny w Siekierkach.
- B. Cmentarz Centralny w Szczecinie.
- C. Cmentarz Wojenny w Wałczu.
- D. Cmentarz Wojenny w Kołobrzegu.

BRUDNOPIS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....